

Àngels i la bruixeta

Estrella Ramon i Mabel Ramos

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE ALFONS MUÑOZ MUÑOZ

6

©1994 Estrella Ramon

© Il·lustracions de Mabel Ramos

© Edicions del Bullent

De la Taronja, 16 - 46210 Picanya 961 590 883

Disseny: Miquel Mollà

Assessorament lingüístic: Daniel P. Grau

Les activitats que a continuació es presenten tenen per objecte que l'alumne pugui aprofundir la lectura mitjançant una sèrie de propostes que el porten a reflexionar, d'una manera lúdica, sobre el contingut del llibre que té a les mans, a ser un lector actiu que participe del procés de recreació del llibre, a ser creatiu ell mateix i a assolir alguns hàbits relacionats amb la lectura que li hauran de servir en la seua vida de lector.

Un aspecte important que cal considerar respecte de les propostes didàctiques que es presenten és que mai ho haurien de ser una substitució del plaer que ha de suposar llegir i, per tant, trencar la personal relació que pot existir entre un lector i el seu llibre. El fet de llegir té valor en si mateix i no únicament en funció d'unes finalitats didàctiques. Per tant, caldrà no perdre de vista que les propostes no són sinó suggeriments, i que la seua utilitat estarà en funció de les necessitats del professor i de l'alumne, de l'oportunitat, i que algunes podran ser aprofitades només en part, d'altres retallades, ampliades o, fins i tot, absolutament deixades de banda. La lectura ha de ser una tasca atractiva i de gaudi i no un pretext per cobrir altres objectius. Malgrat això, us posem a l'abast aquestes propostes per si us poden ser d'alguna utilitat. Cal no oblidar, a més a més, que el professor té un paper fonamental a l'hora d'acostar el llibre al seus alumnes i, per tant, ha d'analitzar i decidir quines són les activitats més interessants per a allò que pretén aconseguir i tenir en compte que no podem convertir la lectura en antecessora d'enujoses tasques posteriors.

Des d'aquesta perspectiva, plantegem tres tipus d'activitats:

- d'anticipació o incitatives: tenen per objecte posar en marxa elements motivadors que predisposen el lector cap a l'activitat que va a començar i intenten estimular la curiositat que davant un llibre tota persona pot sentir.

- de reflexió i anàlisi de la lectura: parteixen de la lectura ja finalitzada. Són activitats més relacionades amb el contingut del llibre: protagonistes, escenaris, distribució en capítols, aspectes més formals que ens interesse destacar...

- finals i de tancament: pretenen d'una banda que l'alumne observe alguns aspectes formals, com ara fitxar el llibre, i d'una altra que vagi acostumant-se a emetre la seua opinió sobre les lectures que va fent i a justificar-la i defensar-la davant els altres buscant els arguments escaients.

Cal destacar que totes aquestes pretensions venen afavorides pel fet que *Àngels i la bruixeta*, el llibre que ara teniu a les mans, té una lectura molt agradable i motivadora que permetrà gaudir d'un suggeridor món de xiquets, xiquetes i simpàtiques bruixes que faran que el lector deixi anar la seua imaginació.

L' AUTORA

L'Estrella va néixer a Tortosa l'any 1964, va viatjar com una baldufa per mitja Europa (Heidelberg, Brighton, Kenilworth, Coventry, Avinyó, Dijon...) i va aterrar un altre cop a Tortosa, al terrat d'una casa menuda a sobre d'un edifici ben gros. Allà s'hi està i s'empeca històries a les tecles d'un ordinador vell i atrocinat.

Ha fet moltes feines: de botiguera a la vora de la platja, de secretària d'uns advocats anglesos molt tibats, d'interpret a un hotelàs, d'estudiant de qui sap quantes coses... Actualment treballa de mestra a l'escola del seu barri, feina que compagina a impartir cursets de didàctica de la música arreu dels Països Catalans. També escriu novel·les i s'amoïna pel pobre riu Ebre, que aviat serà el riu més sec del món a cop de transvasaments.

Als seus llibres trobareu tota mena de personatges: reals i fantàstics, joves i vells, simpàtics i ensopits, elegants i drapaires... barrejats en històries quotidianes que deixen de ser-ho quan, de sobte, arriben els fantasmes de Fantasmàtic, o la rata Robinata, o la Witchie, o una bruixeta que té pipí i no troba el bací, o la Faroleta Pocallum, o la fada Candelera, o el Ptolomeu amb la seua cuineta o tu mateix que ho estàs llegint i que, si no pares compte, pots acabar atrapat dins d'una pàgina. Ull viu!

Ha publicat nombroses obres a diferents editorials com *La bruixeta té pipí* (La Galera, 1994), *Àngels i la bruixeta* (Bullent, 1994), *I va la fada i s'enfada* (Baula, 1995), *M'escriràs?* (Bromera, 1995), *Ptolomeu el Cuinetes* (La Galera, 1995), *La Witchie fa un encanteri* (Bullent, 1995) i *La pota de Pepín Pip* (Bullent, 1996).

LA IL·LUSTRADORA

Mabel Ramos Marco nasqué a Castelló l'any 1965. Cursà estudis a l'Escola d'Arts i Oficis i s'especialitzà en disseny gràfic. La seua experiència professional és ampla i variada tant en el terreny de la realització de cartells, com en el del disseny de ceràmiques i el disseny d'imatges corporatives de marca. També té experiència docent en l'àrea del dibuix i l'escultura. Des de l'any 1982 ha realitzat nombroses exposicions individuals i col·lectives.

D'altra banda, entre les moltes possibilitats que ens ofereix un text com el que ara es presenta, hi ha de transformar-lo en una obra de teatre. És una magnífica idea que ens permet treballar les possibilitats d'expressió dels nostres alumnes. Per això, volem agrair a **l'equip de mestres d'Educació Infantil i Cicle Inicial del C.P. Ferreries de Tortosa** l'adaptació teatral que ha fet del conte *Àngels i la Bruixeta*. A les darreres pàgines d'aquest quadern de suggeriments us la presentem. A tots ells el nostre agraïment per deixar-nos participar del seu treball i compartir la seua il·lusió per l'ensenyament.

IMAGINEM!

Abans de començar a llegir, podem imaginar algunes coses:

- El primer que ara farem és escriure amb lletres ben boniques el títol del llibre que, com pots veure, parla d'una bruixa. Per què no fas unes lletres que ens puguin recordar la presència de les bruixes i ho adornes tot amb algunes de les coses que solen acompanyar les bruixes (teranyines, ratapenada, calaveres....)?

- Fixant-te en el títol i en el dibuix de la tapa, de què penses tu que tractarà la història? Qui serà Àngels? Quina relació tindrà amb la bruixa?

.....

.....

.....

- Segur que t'has imaginat més d'una vegada com és una bruixa. Mira de dibuixar-ne alguna i posali tots els detalls que pugues. Després conta per escrit com és el seu caràcter i a quines coses es dedica.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

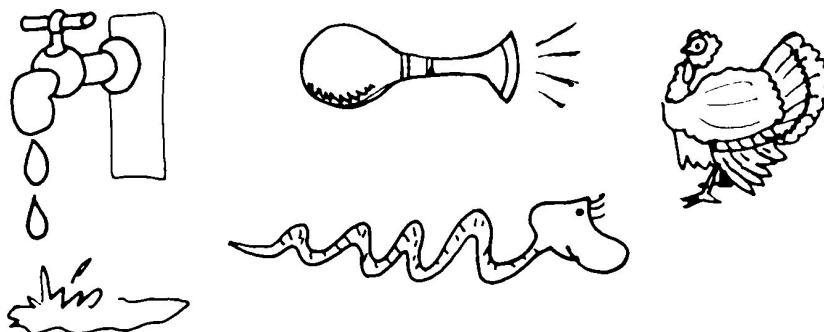
- Ara ja és l'hora de començar a llegir la història d'*Àngels i la Bruixeta*. Potser et trobes amb algunes paraules o expressions que et resulten difícils o desconegudes, per això és bo llegir amb un llapis a la mà per tal de subratllar-les, però procura no aturar-te a buscar el seu significat si no és absolutament necessari. Només has de buscar el significat d'aquelles que et facen impossible continuar llegint. La resta, ja les buscaràs en acabar la lectura.

Quan acabes amb la lectura, pots fer les activitats que tens a continuació.

PER DESPRÉS DE LLEGIR

- Quan la Witchie cau del cel, fa un soroll enorme:

BOOOOUUUMMMM! CRRRRRRAX! PLAAAAAAAFFFF! Com escriuries tu el soroll que fan...?

Una altra forma de jugar pot ser ajuntar-vos en equips i fer onomatopeies (que així és com es diuen les representacions dels sons, els sorolls i les veus naturals); i els altres equips han d'endevinar a quin animal, objecte o acció pertanyen. Penseu els sons que podeu sentir al carrer, els instruments d'una orquestra, els aparells de la casa, els crits dels animals...

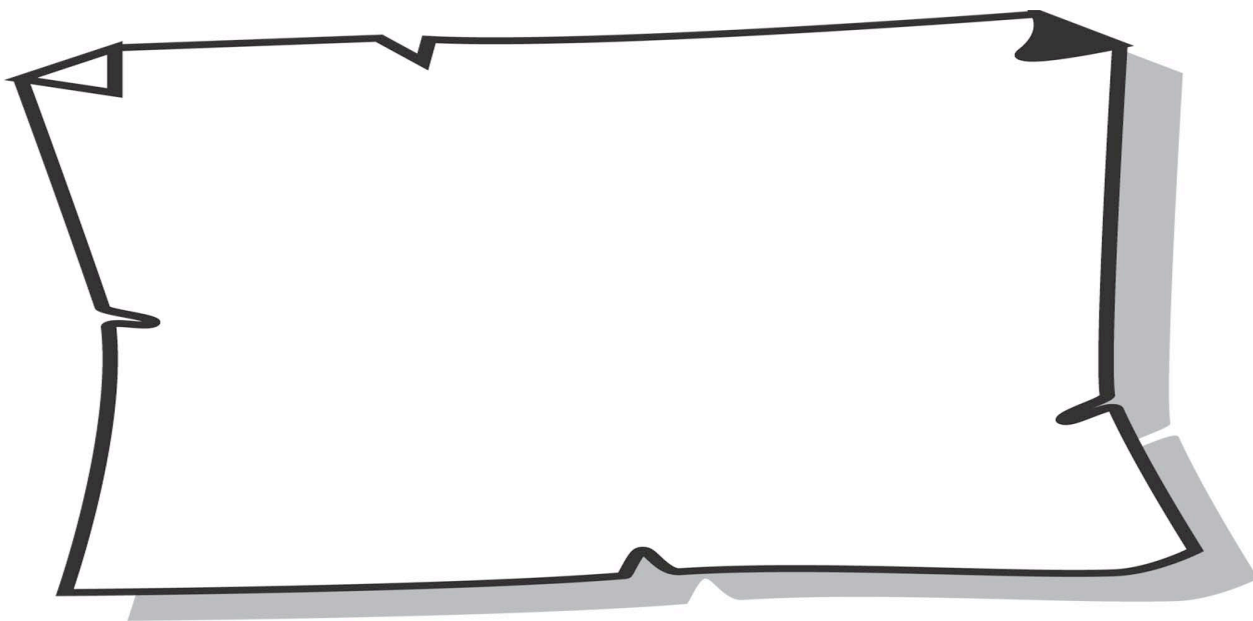
Busca totes les onomatopeies que hi ha al llibre de *l'Àngels i la Bruixeta* i explica què signifiquen.

- En la sopa de lletres que tens a continuació pots trobar vuit noms d'animals i d'objectes que solen acompanyar les bruixes.

R	L	S	T	M	N	A	B	E	Q
S	A	E	B	A	R	R	E	T	F
K	A	T	E	R	A	T	R	E	C
P	L	R	A	O	M	A	G	D	A
M	A	F	E	P	S	T	E	Q	L
U	L	A	D	N	E	F	N	G	A
S	P	L	E	T	A	N	T	Q	V
S	S	A	Y	N	A	R	A	T	E
O	A	T	O	N	A	R	G	D	R
L	T	R	G	O	L	M	E	I	A

- Ja hauràs vist que la Witchie, la bruixeta de la història, té una forma peculiar de parlar. Escribeu un missatge a un amic o amiga utilitzant la forma de parlar de la Witchie.

- La nostra amiga té el costum d'allargar el nom de les persones que l'envolten afegint paraules que fan referència a alguna característica de la persona. Tenint en compte el que acabem de dir, intenta descriure com serà:

L'Anna Mateu Cul de Fideu

Marta (Big Foot) (Marta Peus de Barca)

Cinta Pinyol d'Oлива

Pots fer el mateix amb els noms dels teus companys de classe, però intenta que el tret destacat siga positiu i agradable, com ara:

Pep Farnós és el Xic Més Amorós

Miquel Andreu el Millor Amic Meu

Carles el que Millor Puja als Arbres

Aurora la dels Ulls de Mora...

.....

.....

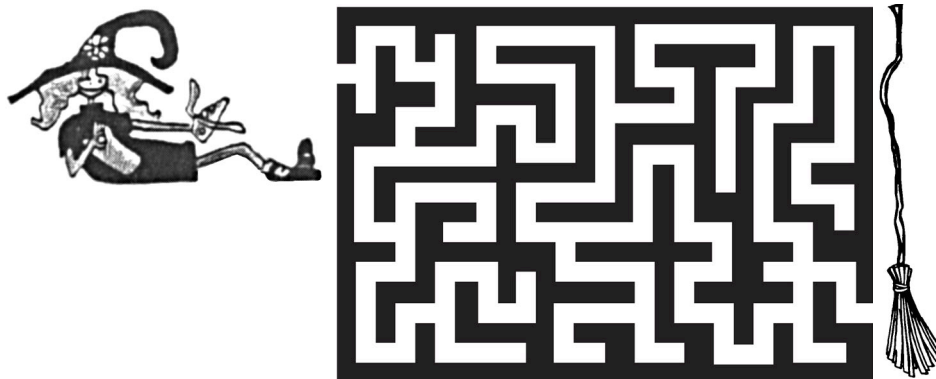
.....

.....

.....

- La Witchie és un autèntic desastre i ha perdut la seua granera. Fes el favor d'indicar-li el camí per anar a recuperar-la.

- Les bruixes tenen el costum de convertir les princeses en granotes. Inventa encanteris per convertir els teus amics i amigues en qualsevol classe d'animal. Pots fixar-te en com ho fa la bruixeta Witchie.

*Ho promet, de dalt a baix,
i, si no ho faix,
que em transforme en llargandaitz.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Què vol dir l'Àngels quan diu que:

A la seua casa van escuradíssimes de diners

A la Marta les sabates li queden menudes abans de traure-les de la capsa

La Marta és una set-ciències

Se'n va anar amb uns morros de pam

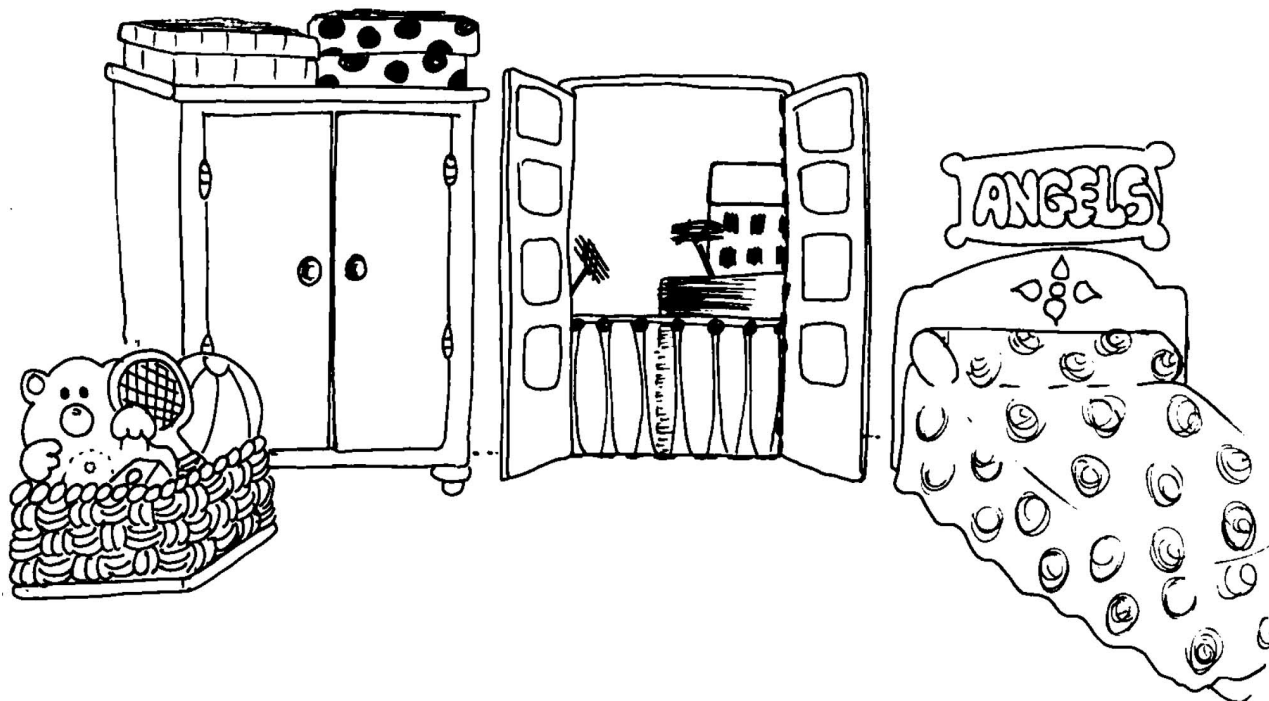
Les bruixes tenen el gust al cul

El cicle mitjà de primària és bufar i fer ampolles

.....

Àngels i la Bruixeta

(Música: Telemann, "Tafelmusic"). (L'escenari és a les fosques i el teló baixat, en un rogle davant el teló, hi ha asseguts: Cinta Pinyol, Pau Martí, Anna Mateu, la germana gran i l'Àngels. Es van encenent els llums i surten els narradors portant una conversa animada. Quan es troben a l'altura del rogle presenten els personatges)

Narrador: L'Àngels té vuit anys i mig. (Música) (S'aixeca del rogle, va cap a un lateral i es posa a jugar amb un globus) Té una amiga molt amiga que es diu Cinta Pinyol d'Olive. (Va cap a l'Àngels).

Cinta Pinyol: Hola, Àngels! (Música) (Es posen a jugar juntes).

Narrador: Un amic, el Pau Martí, que li agrada molt. (El Pau va cap a l'Àngels amb un cercol).

Pau Martí: Puc jugar amb vosaltres? (Música) (Es posa a jugar amb elles).

Narrador: Una xiqueta de la classe, l'Anna Mateu. (S'aixeca, porta una nina i juga amb ella a l'altre lateral de l'escenari).

Anna Mateu: La, la, la...(Música).

Narrador: Una germana gran amb uns peus enormes —gasta un 39— (S'aixeca amb unes sabates grans i va cap a l'Anna Mateu).

Germana gran: Quina nina més bonica!

Anna Mateu: Sí, és molt bonica, li diuen Sandra. Juguem? (Música) (S'asseuen i es posen a jugar).

Narrador: Una mare molt estalviadora que sempre li fa aprofitar la roba vella de sa germana. (Surt la mare de darrere el teló posant diners en una guardiola, mira el rellotge).

Mare: Ui, és molt tard! Vinga xiquets a dinar! (Pica de mans) (Tots desapareixen de l'escenari i només queda l'Àngels i la mare) (Música) (S'obre el teló, es veu el primer decorat, l'habitació de l'Àngels).

Àngels: Mare! (*Surt la mare*) tinc les sabates trencades, què faig? (*Li ensenya les seues sabates*) (*La mare surt de l'escenari i torna a entrar amb unes sabates molt grans i vistoses*).

Mare: Pren, posa't les de la teua germana, que se li han quedat menudes.

Àngels: (*Amb cara d'espant*) Ui, tan grosses! Em van grans... (*Desapareix la mare*) (*Música*) (*L'Àngels es posa asseguda a terra llegint un llibre*) (*Canvia la Música, ara sona "La flauta màgica" de Mozart*) (*Entra la bruixeta, ballant al so de la música, tirant-se per terra, fent tombarelles. Tomba una antena del decorat i deixa caure la granera que porta*).

Àngels: (*Mira la bruixeta amb cara incrèdula*) Ostres!, t'has carregat l'antena a colps de granera. Sols faltava això, que tonta ets! Qui t'ha donat permís per entrar d'aquesta manera?

Bruixa: Mira mitza bufa, jo fatz el que vull i fintz i tot em puc fer invitzible si vull.

Àngels: (*Es gira cap a la bruixa*).

Bruixa: (*Dóna la volta a l'Àngels i li estira els cabells pel darrere. Riu*). Quina cara que fatz. T'hauria de fer una foto! (*Gest de fer foto*). Que no ho veutz trotz de tzoca que no m'atraparatz mai? (*L'Àngels la persegueix*). Mira, puc volar damunt d'aquella granera d'allà (*Assenyala amb un dit una granera que ha quedat tirada per terra*) i també puc convertir-te en una granota o una tzargantana.

Àngels: Només cal això, una bruixa que parla amb tzopetz! Més val que em faça amiga de la bruixeta, perquè, si no, tinc totes les de perdre. (*Cara al públic*). Entesos, m'ho crec tot, ets una bruixa i més val que ens fem amigues. Jo em dic Àngels, si vols t'ajude a endreçar aquesta destrossa.

Bruixa: Jo tzoc la Bruitza Maduitza que entzenya la cuitza, però tothom em diu Witchie.

Àngels: Oh! Això és massa per a la carabassa (*Treu un rotllo d'esparadrap i intenta arreglar l'antena*).

Bruixa: Mira, acabe de traure'm el carnet de conduir graneres i ja he trencat set antenes i un anunci de Coca-Cola.

Àngels: Escolta bruixeta, mira quines sabates em fa posar la mare. Què em pots ajudar?

Bruixa: Potzer sí! Ho intentaré! Vatz a pentzar! (*Sona la música màgica i desapareix la bruixeta*).

Àngels: Mare! Mare! Vine! Vine! Mira, una bruixeta! (*Cridant*)

Mare: (*Surt la mare i sense fer-li cas diu*.) Si reina, au, ves a jugar. (*Se'n va*)

Àngels: Ni cas, i això que no et trobes una bruixa al terrat cada dia. Provaré amb la meua germana. (*Cara al públic*). Marta! Marta! Marta! i la Pili! Pili! Pili! Mireu, una bruixeta (*Crida*) (*Surten la Marta i la Pili*).

Marta: Si tornes a marejar-nos ho diem a la mare.

Àngels: Ara les faré enrabiari. Marta, peus de barca; Pilarín, ring ring. (*La Marta i la Pili persegueixen l'Àngels per l'escenari fins que desapareixen*).

(*Música: Cançó de bressol, Brahms*) (*Torna l'Àngels amb un llibre de contes, s'asseu a terra de cara al públic, llegint-lo*). (*I es posa a sonar música màgica i entra la bruixeta*).

Àngels: Es pot saber que fas ací en aquestes hores?

Bruixa: Quinetz horetz? Letz bruitzes no en tenim, d'horetz. Quan tenim tzon dormim i, quan no en tenim, donem voltez. Nométz he vingut a dir-te que tza tzé com arreglar allò de les teuetz tzabatetz. Potza-te-letz demà per anar a clatze i deitza'm fer a mi.

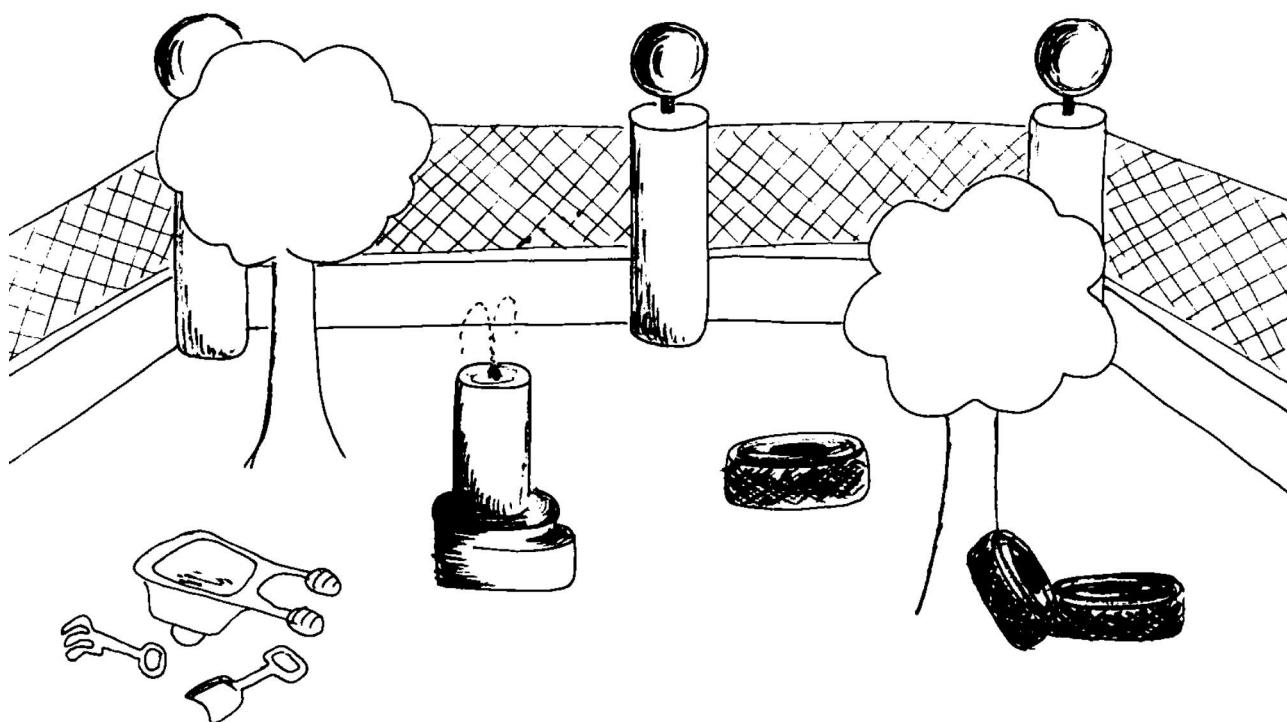
Àngels: Què penses fer? A veure si després me la carregaré jo...

Bruixa: Tranquil·la, però m'hatz de prometre que a canvi me letz donaratz per a mi. Trobe que tzón unetz tzabates d'allò métz vitztozez.

(*Música: Tafelmusic*)

Escena del pati de l'escola

(*Sona la musica "a, e, i, o, u..." Es veu el decorat del pati de l'escola, els xiquets, amb bata, estan asseguts en rogle. L'Àngels, entre ells, porta les sabates posades. El mestre és dret a un costat. Surten els narradors, la música s'abaixa...*).

Narrador: L'Àngels a l'escola estava d'allò més capficada i no havia explicat res a ningú, ni a la Cinta Pinyol, la seua millor amiga, ni a Pau Martí, el xiquet que més li agrada, ni al Xavier, que és un minguilles, a ningú. Això de guardar secrets li costava molt.

Mestre: Va xiquets (*picant de mans*). Esteu preparats? Ara farem el joc de la corretgeta. Pren Joan, comença tu mateix.

(*Música: "Cançons d'infants per al poble: La Corretgeta"*)

(*En Pau s'aixeca amb la corretja a la mà, dona unes voltes al rogle mentre sona la cançó de "La Corretgeta". La deixa al darrere de'n Xavier i es posa a l'altra banda del rogle.*)

Xavier: M'ha tocat a mi. (*En Xavier s'aixeca a perseguir en Joan i ensopega amb la punta de les sabates de l'Àngels. Cau a terra.*)

Àngels: Ja ho sabia jo que aquestes sabates em portarien mala sort.

Mestre: Però, però, però, què és això?

Xavier: He caigut, senyor Paco.

Anna: Ja ha degut ser l'Àngels, que li ha fet la cameta.

Mestre: (*Fa l'acció d'anar a ajudar en Xavier i també ensopega amb les sabates de l'Àngels. Cau a terra.*)

Classe: (*Tots riuen*).

Àngels: Ho sent, mestre. Han estat les meues sabates. (*Els ajuda a aixecar-se*).

Mestre: (*Mira l'Àngels i mira les seues sabates*). Mare de Déu de la Cinta! Quines sabates més grans!

Mestre: Vinga, xiquets, aixequen-vos, ara farem la dansa del "Joan Petit" (*Música: cançó del Joan Petit*) (*Tots dansen, l'Àngels i en Pau Martí juguen amb els globus a l'altre costat de l'escenari. Quan està acabant la dansa, l'Àngels xuta i li surt la sabata volant, moment que aprofita la bruixeta per sortir a escena, l'agafa i marxa sense que ningú no la veja*) (*Quan surt la bruixeta, sona la música màgica*).

Àngels: (*L'Àngels es queda saltant a peu coix*). Què s'ha fet la meua sabata? La Witchie! Segur! Això és massa! Mestre, jugant, jugant, he perdut la sabata. Ha desaparegut!

Mestre: Vinga. Busquem-la entre tots.

Xavier: Mestre, no la trobem.

Mestre: Au, anem a classe! (*Els xiquets es posen en filera*). Àngels, tu quedat al pati i continua buscant.

Àngels: (*Riu*) Per què he de buscar-la si la té la Witchie. (*Mira al públic*) Aquesta nit, el que faré serà deixar-li l'altra sabata a la finestra i així se la podrà endur i ben segur que la mare em comprarà unes sabates que em vagen bé. (*Sona la música: "Tafelmusic" Telemann*).

(*L'Àngels va a buscar a tots els xiquets que estan en filera darrere de l'escenari i surt amb ells per saludar i acomiadar-se del públic. La bruixeta surt amb la sabata a la mà molt contenta*) (*S'apaguen els llums i s'abaixa el teló*).